

A deum, vt & nos cū aliquid acquirimus, vel omnes eū-
tus secundos deo magis deferre, q̄ nobis arrogare de-
beamus. Et adiecit parere Abel. Cū adicitur aliquid,
quod prius erat, tollitur. Idq̄ colligitur ex Aritmetice
proportionibus, aut animæ cogitationibus. addito em̄
numero, fit alius numerus, aboletur superior: & cogita-
tio accedens noua excludit superiorem. Ergo cū adicitur
Abel, aufertur Cain. Quod nominum interpretatione
plenius deprehenditur. Cain etenim dicitur est acquisitio,
quod omnia sibi acquireret: Abel, qui omnia referret ad
deum, pia deuotus mentis attētionē, nihil sibi arrogās,
vt superior frater, sed totū tribuens conditori quod acce-
pisset ab eo. Duæ itaq̄ scētiæ sunt sub duorum fratrum
nomine compugnantes inuicem, & contrariæ sibi. Vna
quæ totū menti suæ deputat tanquā principali, & quasi
cuidam cogitationis & sensus & motus omnis auctori,
hoc est, quæ omnes inuētionēs humano adscribit inge-
nio: Altera, quæ tanq̄ operatori & creatori omnium deo
desert, & eius tanq̄ parentis atq̄ rectoris subdit oīa gu-
bernaculo. Illa prior Cain significatur, hæc posterior
Abel dicitur. Has duas scētiæ anima vna parturit &
ideo germanæ habetur, quod vno fundatur vtero. Sed
cōtrariæ sunt, quia oportet eas, cū quodam anime partu
editæ fuerint, diuidi ac separari. Cōpugnantes enim
hospitiū esse vni perpetuo nō potest. Deniq̄ Rebecca
cū duas naturas humani ingenii parturiret, vnam ma-
li, alteram boni, easq̄ exilite intra vterū sentiret suum,
(Esau enī typus erat malitię, Jacob figurā bonitatis ge-
rebat) mirata quid illud esset quod discordiā quandam
concepti cerneret fœtus, cōsuluit deū vt passionē prode-
ret, medelam daret. Itaq̄ precanti eū responsum editū:
Gene. 25. Duæ gentes in vtero tuo sunt, & duo populi de ventre
tuo exibunt. Quod si ad animā referas, eandē genitri-
cem boni & mali intelliges: quia ex eodem fonte animę
vtriq̄ demanat. Sed hoc sobriū solet esse veriq̄ iudiciū,
vt repudiato malo enutriat quod bonū est, atq̄ confir-
met. Prius ergo q̄ pariat, bonū est exhibere reuerentiā
deo debitam, vt ipsi toti deferat, sua nō præferat. Cum
vero genuerit cōfessionē qua defertur deo, deponit cor-
dis sibi tumore. Adiciēs ergo de boni anime dogma
Abel, abstulit improbum dogma Cain.

De mysterio in præmortalis fratris secūdu scri-
pturam & auctoris intelligentiam figurato. Et quid per
hoc intelligi detur, quod in libris Regū legitur: Et ap-
positus est ad patres suos. De cōparatione prætere Isaac
& Moyse quantum ad typū & figurā quæ in eis præcessit.
Et qua ratione de Moyse non legatur sicut de ceteris
quia deficiens mortuus est: ac de ignorantia sepultu-
ræ ipsius.

Caput II.

COGO tamen hoc loco secundum scripturā my-
sterium magis duorum populorū intelligo,
quod deus adiciendo ecclēsiæ suæ fidem piæ
plebis, abstulit perfidiam populi præuarican-
tis, quandoquidem verba ipsa hoc significare videatur,
dicente deo: Duę gētes in vtero tuo sunt, & duo populi
de ventre tuo exibūt. Hęc figura Synagogæ & ecclēsiæ
in his duobus fratribus ante præcessit, Cain, & Abel.
Per Cain partidalis populus itelligitur Iudeorū, qui
dñi auctoris sui, & secūdu Marię virginis partū fratris,
vt ita dicā, sanguine percutit est. Per Abel autē intel-
ligitur populus Christianorū adherēs deo, sicut & David
ait: Mihi autē adhærere deo bonū est. Et vt celestibus
Psal. 72. Psal. 118. se attaxeret, & a terrā separaret. Et alibi: Defecit, inquit,
aīa mea in verbū tuū, eo qd ordinē viuēdi atq̄ vsum nō
in terrenis voluptatib⁹, sed in verbū agnitione posuisset.
Ex quo cognoscitur nec illud ociose scriptū esse, sed per-
pese atq̄ examine, qd legitur in Regnorū libris: Et
apposit⁹ est ad patres suos. Intelligi em̄ datur qd patrū
similis fuerit fide. Vnde claret nō ad sepulturā corporis

sed ad confortiū vitæ relatū. Deniq̄ de Isaac nō perfun-
diorie scriptū putatur quod requirēs corporis istius spe-
ciem quę anime suæ attaxebatur, apposit⁹ sit ad genus
suum, eo quod patris sui moribus adhærent. Pulchre
autē ad genus ait, nō ad populū, sicut alibi. Nā legitur
aliis locis appositos fuisse ad populū suū. Sed isti nō
tam prestantes: prestātor autē, qui paucorū similis fue-
rit, & nō plurimorū. Plures in populo suo q̄ genere. Et
prestanti⁹ dicitur paucorū simile esse, q̄ plurimorū. Qui
ergo dei erat generatus promissione, qui ad sacrificium
probandæ pietatis electus, qui vnus vxoris, hoc est so-
lius sapientię societate contentus, superni illius generis,
quod est vnū, sibiq̄ semper conueniens, nō plebeiz vili-
tatis imitator astruendus fuit scripturę diuinę testimo-
nio. Etenim vbi labor, doctrinæ meditatio, illic cū pluri-
bus cōmune collegium, & quoddā populare confortiū
est. Audiendo enī pleni⁹ proficiūt, quos nominauit po-
pulum. Vbi autē nō humana traditio, sed ingeniosa
collectio sine vsu laboris disciplina p̄cipitur, illic subli-
mis generis incorrupta sinceritas est. Et ideo Isaac
tanquā dei munus ad genus suū magis q̄ ad populū
appositus legitur, vt diuinorū potius q̄ humanorū imi-
tatorē esse sedulū recognoscas. Beata & illa mens, quæ
species & ipsum genus supergrediens, meretur audire
quod dictū est ad Moysen cū separaretur a populo: Tu
Exo. 24. autē ita mecū. Nam sicut in Isaac dñicæ incarnationis
typus humane generatiōis supgressus cōsuetudinē, vi-
cit priores, ita vt ieo nō vulgans populāriq̄ gratia, sed
specialis p̄rogatiua præcelleret, sicut lectio docet: Abra-
Gala. 7. hæc em̄ dicte sunt re promissioēs, & semini eius: nō dicit
& feminibus, tanq̄ in multis, sed sicut vni, hoc est femi-
ni tuo, quod est Christus: ita etiā in Moyse vterū do-
floris figura, qui legē doceret, Euāgeliū predicaret, im-
pleret testamentū vetus, nouum cōderet, cæleste popu-
lis alimentū daret, humane dignitatē cōditionis excel-
sit eoulsq̄, vt dei donaretur nomine: sicut habemus scri-
ptum dicente dño: Posui te Deum Pharaoni. Etenim
Exodi. 7. victor passionum omnium, nec vllis captus seculi illes-
bris, qui omnē istam secundum corpus habitationem
cælestis puritate cōuersionis obduxerat, mentē re-
gens, carnem subiiciens, & regia quadam autoritate ca-
stigans, nomine dei vocatus est: ad cuius similitudi-
nem se perfectæ virtutis vbertate formauerat. Et ideo
nō legitur de eo, sicut de cæteris, quia deficiens mor-
tuus est, sed per verbum dei mortuus est. Deus enim
neq̄ defecionem aut diminutionem patitur, neq̄ adie-
ctionem capit. Vnde & addidit scriptura: Quia nemo
scit sepulturam eius vsq̄ in hodiernum diem, quod ad
translationem magis q̄ ad intentum intelligas. Mors
enī secessio quædā est aīę & corporis. Mortuus igitur
est per verbum dei, vt ait scriptura, non secundum ver-
bum: vt aduertat nō nunciū mortis, sed gratiæ mu-
nus expressum, qui translatus magis q̄ derelictus est, **F**
cuius nemo nouit sepulturam. Quis enim in terrenis
reliquias eius potuit deprehendere, quem secum esse
dei filius in Euangelio demonstrauit? Deniq̄ & He-
lias simul est a quibusdā visus, qui translatus curru est,
non sepultus nec mortuus legitur. viuī enim, qui cum
dei filio est. Moyses autem mortuus quidem legitur,
sed per verbū dei mortuus, per quod facta sunt omnia.
Verbo autem dei cæli firmati sunt. Per verbum igitur
Psal. 72. dei non lapsus operis, sed firmamentum est. Non
ergo tanquam relapsus in terram deprehenditur corpo-
ris solutione, sed tanquam verbi cælestis operatione
donatus & munere, vt quietem magis caro eius, q̄ bur-
stum acceperit. Bene autem inter dominū & seruum
seruatur distantia, vt p̄rogatiuam domini intelligas,
serui gratiam. De Moyse legitur quia sepulturā eius
nemo scit: de Christo autem, sepultura eius de terra
sublata est: quia ille secundum mysteriū legis expecta-
bat redemptionē, vt resurgeret: hic secūdu Euangelii